

การรุกล้ำพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมในจังหวัดท่องเที่ยวของไทย: จังหวัดกาญจนบุรี

The encroachment to rural and agricultural areas in tourism destination province in Thailand: Kanchanaburi province

ภรดี เอกขยางกูร, วัลย์วลี ไน้มน้ำ, ศุภาพิชญ์ อินทรสุด, สิริวิภา กลิ่นเทียน และ อริสรา สมหวัง^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แบบรูปการรุกล้ำของพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมในจังหวัดท่องเที่ยวของไทย มีพื้นที่ศึกษาครอบคลุมที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมตามข้อบังคับผังเมืองรวมเมืองกาญจนบุรีบริเวณแม่น้ำแควใหญ่ วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การรวบรวมข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบันใช้การอ่านภาพถ่ายจากดาวเทียมประกอบการสำรวจภาคสนามโดยตรง และขออนุเคราะห์ข้อบังคับและการใช้อาคารในเขตผังเมืองรวมเมืองกาญจนบุรีจากกรมโยธาธิการและผังเมือง วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยเบื้องต้น พบว่ามีสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำในเขตพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมเป็นแนวยาวตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3305 ที่ขนานกับแม่น้ำแควใหญ่ ซึ่งมีพื้นที่ 154.5 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.04 ของพื้นที่ศึกษา โดยปรากฏการใช้ประโยชน์อาคารตกอยู่ในหมวดข้อห้ามใน 3 ลักษณะ คือ การใช้อาคารเพื่อการอยู่อาศัยประเภทบ้านแถว เพื่อการพาณิชย์กรรม และเพื่อการอุตสาหกรรม โดยพบบ้านแถวกระจายอยู่ทั่วไป ในขณะที่การใช้อาคารเพื่อพาณิชย์กรรม พบในลักษณะของอาคารพาณิชย์ที่มีการทำธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว ซึ่งกระจุกตัวในเขตหมู่ 3 ตำบลท่ามะขาม ส่วนการใช้อาคารเพื่อการทำอุตสาหกรรม พบบริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3305 ในส่วนของการใช้อาคารในหมวดการใช้ที่ดินรอง ยังไม่ปรากฏการใช้พื้นที่เกินสัดส่วนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับผังเมืองรวมอย่างเด่นชัด

คำสำคัญ: การรุกล้ำ พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม จังหวัดท่องเที่ยว

¹ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
Department of Geography, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University
*Corresponding author : savt.724738@gmail.com